

бесплатных образовательных ресурсов, дидактизированных видеороликов и рабочих листов на различные темы предоставляет вышеупомянутый Интернет-ресурс islcollective.

Подводя итоги, следует отметить, что использование Интернет-ресурсов при дидактизации материала для факультативной дисциплины «Деловой иностранный язык» дает возможность разнообразить и оптимизировать процесс обучения, производить подачу учебного материала в интерактивной форме и повысить мотивацию обучаемых.

Список литературы

1. Электронная научная библиотека открытого доступа [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/podhody-k-organizatsii-fakultativnogo-kursa-vmesto-inostrannyy-yazyk-nemetskiy-v-neyazykovom-vuze/viewer> - /Дата доступа: 20.10.2024.
2. Lückentext-Generator [Electronic resource]. – Mode of access: <http://lueckentexte.de> . – Date of access: 20.10.2024.
3. Kapsargina S. A., Shmeleva Zh. N. The use of modern software on LMS Moodle in teaching listening and speaking in a foreign language at the non-linguistic university // Азимут научных исследований: педагогика и психология. 2019. Т. 8. № 1 (26). С. 147-150.
4. Lückentext-Generator [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.pistonsoft.com/text-to-speech-converter.html> . – Date of access: 20.10.2024.
5. From Text to Speech [Electronic resource]. – Mode of access: <http://fromtexttospeech.com> . – Date of access: 20.10.2024.

УДК 811.161

ПРАБЛЕМЫ ВЫВУЧЭННЯ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ СТУДЭНТАМІ ТЭХНІЧНАГА УНІВЕРСІТЭТА

С.І. Даніленка

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт харчовых і хімічных тэхналогій, г. Магілёў, Рэспубліка Беларусь

У комплексе гуманітарнай падрыхтоўкі ў сучасным тэхнічным універсітэце моўная падрыхтоўка з'яўляецца адной з асноўных задач, бо адкрывае студэнтам шырэйшыя перспектывы культурнага развіцця і дапамагае стаць больш канкурэнтаздольнымі спецыялістамі, здольнымі без пасярэднікаў вырашаць свае прафесійныя праблемы. Менавіта таму агульнаадукацыйная дысцыпліна «Беларуская мова (прафесійная лексіка)» адыгрывае важную, калі не асноўную, ролю ў дасягненні такіх спецыфічных мэт вышэйшай інжынерна-тэхнічнай адукацыі.

Зараз сучасныя метадысты ў галіне вывучэння беларускай мовы прапануюць найбольш эфектыўныя метады навучання беларускай мове. Нягледзячы на вялікую колькасць навуковых даследаванняў, прысвечаных розным аспектам выкладання беларускай мовы, праблемы ўзнікаюць у студэнтаў на 1 курсе ў нефілалагічнай вышэйшай навучальнай установе. Адна з прычын заключаецца ў тым, што ў працэсе вывучэння мовы спецыяльнасці, у тым ліку пры рабоце над спецыяльнымі тэкстамі, выкладчык сутыкаецца з неабходнасцю семантызацыі тэрміналагічнай лексікі. У той жа час тэрміналагічныя адзінкі ўваходзяць у разнастайныя парадыгматычныя, сінтагматычныя адносіны ў самім тэксце, у тэрміналогіі дадзенай навукі, а таксама могуць мець неадназначныя семантычныя адносіны з адпаведнымі лексічнымі фармантамі агульнай мовы, з тэрміналогіяй іншых навук.

Несумненна, студэнты павінны падбіраць тэксты, заснаваныя на мове іх будучай спецыяльнасці, выконваць заданні на замацаванне пройдзенай тэрміналогіі. Вывучэнне спецыяльнай лексікі ў аспекце выкладання беларускай мовы для тэхнічных спецыяльнасцей павінна праводзіцца з апорай на гатовыя лексемы, якія існуюць у агульналітаратурнай мове,

словаўтваральныя і сінтаксічныя мадэлі, якія паслужылі асновай для намінацыі спецыяльных паняццяў.

Мэтай падрыхтоўкі студэнтаў па беларускай мове з’яўляецца фармаванне іх прафесійнай камунікатыўнай кампетэнцыі, г.зн. развіццё навыкаў свабодных зносін і адэкватнага ўспрымання навучальнага матэрыялу на мове спецыяльнасці. Развіццё навыкаў правільна выбіраць і арганізоўваць моўныя сродкі ў адпаведнасці з сітуацыяй зносін, камунікатыўнай задачы і жанру выказвання (вуснага ці пісьмовага) з’яўляецца мэтай лінгвістычнай адукацыі студэнтаў тэхнічнага ўніверсітэта.

Фарміраванне кампетэнтнага тэхнічнага спецыяліста – складаны працэс, бо ў адукацыйным працэсе рэалізуюцца дзве асноўныя задачы: замацаваць базавыя веды беларускай мовы, а таксама сфарміраваць прафесійную кампетэнтнасць будучага спецыяліста.

Студэнты-першакурснікі, якія паступілі ў ВНУ з мэтай атрымаць тэхнічную спецыяльнасць, маюць розную базавую падрыхтоўку па беларускай мове. Студэнты ўяўляюць сабой розныя групы насельніцтва, яны раслі і вучыліся ў розных умовах. Нехта скончыў школу з рускай мовай навучання, а нехта атрымліваў адукацыю на беларускай мове.

Вывучэнне беларускай мовы ва ўніверсітэце – гэта заўсёды працяг працы, пачатай у школе, ліцэі, каледжы. Для паспяховага працягу адукацыі неабходна аб’ектыўнае ацэньванне наяўных ведаў, уменняў і навыкаў па беларускай мове, папярэдняе ацэньванне наяўнага дэфіцыту, а галоўнае – улік лінгвістычных ведаў, уменняў і навыкаў папярэдняга этапа падрыхтоўкі па беларускай мове студэнта, ступень выпрацоўкі ў яго гэтых уменняў і навыкаў. Паколькі лінгвістычныя веды, уменні і навыкі ў студэнтаў тэхнічнага ўніверсітэта, як правіла, недастатковыя, яны пачынаюць адчуваць негатыўныя эмоцыі, песімізм і разгубленасць. Выкладчык беларускай мовы таксама часта прыходзіць да ўсведамлення беспаспяховасці і неэфектыўнасці сваёй дзейнасці, бо працяг заняткаў вельмі складаны. Менавіта таму асноўная задача выкладчыка заключаецца ў тым, каб спачатку прадыхаецца моўную падрыхтоўку студэнта, а ўжо пасля – дапамагчы яму арганізаваць далейшы працэс вывучэння беларускай мовы. У гэтым дапаможа дыферэнцыраваны падыход да навучэнцаў і ўлік упадабаных імі стратэгий пазнавальнай дзейнасці. З той прычыны, што студэнты адрозніваюцца розным узроўнем ведання беларускай мовы, а таксама валодаюць рознымі здольнасцямі і хуткасцю засваення мовы, немалаважным таксама з’яўляецца магчымасць выбару кожным студэнтам аптымальнага тэмпу навучальнага працэсу. Аднак апошняе, на жаль, не заўсёды магчыма ў адпаведнасці з патрабаваннямі вучэбнай праграмы.

УДК 378.001,891

ОРГАНИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЫ В ВОСПИТАТЕЛЬНОЙ РАБОТЕ

Н.И. Демидова

Белорусский государственный университет пищевых и химических технологий
г. Могилев, Республика Беларусь

Организация образовательной среды позволяет опосредованно управлять процессом развития и формирования личности будущего специалиста, учитывать возможности окружающего культурно-исторического пространства, оптимально использовать ресурсы учреждения образования, обеспечить согласованную деятельность в режиме сотрудничества субъектов образовательной среды. Средовой подход раскрывает структуру и характеристики среды образовательного учреждения, механизмы влияния различных сред на личность, позволяет выявить тактики эффективного использования среды. Для выстраивания конструктивной коммуникации, установления гуманных отношений с субъектами образовательной среды можно использовать условия окружающей среды, которые в